

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutjántabbban számítatnak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illeti közlemények küldendők:
bajai Állami tanítóképzőben.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Dr. Hauser Mór polgármester

urának a baja—szabadkai szárnyvonal érdekében a

nm. Miniszterelnök urhoz intézett

beszéde:

Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Uram!

Mély fájdalommal értesült Baja város közönsége arról, hogy a magas kormány körében elhatározott dologgá vált a Budapest-Zimonyi vasutnak Szabadka város irányában való leendő vezetése, s hogy ily formán Baja város ismét elcsúsz a régi névze oly nélkülözhetlenül szükséges vasuti összeköttetéstől.

Szükségletnek tehát kegyelmes uram mindazon vérmes remények, melyeket e vasut elnyeréséhez fűztünk, hanyatlásnak indult városunk felvirágztatására nézve: mert mi azt reméltük, hogy e vasut által új lendületet fognak nyerni megorgonált kereseti és kereskedelmi viszonyaink és hogy szerencsésen kifognak bontakozni azon a y o m a s z t ő anyagi helyzetből, melyben városunk közönsége jelenleg sínikodik.

Előbbi reménykedésünket komoly aggodalom váltotta fel; mert tisztán átlátjuk kegyelmes uram azt, hogy rendes forgalmi életről szó sem lehet oly kereskedő városban, mely összeköttetésben nem áll az országos kereskedelmet közvetítő vasuti hálózattal, sőt melynek szomszéd vidékein különböző irányokban vasuti vonalak haladnak el, melyek a vidéki kereskedést minden oldalról magukhoz vonják, míg egymaga városunk, mely hivatala volna a vidékbeli kereskedés köz- és gyújtópontjait szolgálni — a vasut közlekedési szervezeteitől teljesen el van vágva, tisztán átlátjuk, hogy ily mostoha körülmények között és ily elszigetelt helyzet mellett előbb vagy utóbb be kell következni városunkban a szomorú kereskedelmi válságnak, be kell következni a mindent felváltó gazdasági halálának.

Azért az önfentartási kötelezettség által indíttatva e válságos helyzetünkben Excellenciához bátorkodni folyamodni és mielőtt tisztelettel kérjük Excellenciádat, miszerint Baja városát, eme polgársult, hazadús érzelmű és magyar ajkú kereskedő városát a végső szelvénytel megmenteni és egy célirányos vasuti összeköttetés létesítését által nekünk városunkban a további megélés lehetőségét nyújtani kegyelmedik.

ami teljesen méltányoljuk kegyelmes uram azon fontos tekintetet és kétségelendő alapos indokokat, melyek a kis-körös-kalocsai szárnyvonal kiépítését javasolják; de engedje meg Excellenciát, hogy mely tisztelettel hangszóljuk abbeli meggyőződésünket is — iszerint ép oly kegyes figyelmet, melyben

— anylag csekélyebb jelentőségű ipart és kereskedést nélkülözve Kalocsa városa a magas kormány által resztesítve lett, méltán megérdemel Baja város is vidékével, oly város, mely a gazdasági cultura színvonalán áll, mely a kultúra vasut nélkül a megsemmisülésnek néz előbe, oly város tehát, melyre nézve a vasut elnyerése valóban vitális érdek és igaz létkérdést képez.

Egybiránt méltóztatnék elhinni kegyelmes uram, hogy szédes e hazában nincs oly szerencsétlen város, mely hazai alkotmányunk visszaállítására óta különböző hazai kormányaink a szomszéd vidékek felvirágztatására irányított gondoskodásuk következtében annyit veszített és szenvedett volna mint Baja városa.

Egy évtizeddel ez előtt Baja városa a legvirágzóbb tengelyi kereskedés birt, hevívársárat az emberek és terhes koszik ezáltal látogatták picinán három vármegye értékesítetté terményeit.

De nem csak kereskedelmi szempontból, hanem nemzeti és közművelődési tekintetben is igen jelentékeny szerepet vitt Baja városa, saját erejéből fenntartott gimnasziumát, magyar tanintézetét, közjótékonyági intézményeit a különböző nemzetiségek által lakott Bács-Bodrog megyében Baja városa a magyar kulturának volt székhelye, ő mindenkor híven ápolta a nemzeti eszmét, lelkesedéssel terjesztette a magyar nyelvet és a magyar szellemet, mely innen kisugárzott — nem csak a szomszéd községekbe, hanem a kereskedelmi érintkezések sűrűségénél fogva elhatott a megyének távolabba eső vidékeire is; egyzóval Baja városa egy igen fontos nemzeti, közgazdasági és közművelődési tényező képviselet Bács-Bodrog megyében.

Jól ismét kegyelmes uram visszatérteni városunk anyagi és erkölcsi fénykorozakának ezen szép napjaira, de kinos érthő szájlla meg lelkünkét, ha azokat mostoha jelenünkkel hasonlítjuk össze.

Már az álföld-fümei vaspálya elvonta forgalmunk legjelentékenyebb és legtermősebb vidékeit, most pedig a Budapest-Zimonyi vasut Szabadkai irányával tonkre silányítással

fenyegeti kereskedelmünk még fenmaradt foszlányait is; a városunk kebelében fenállott kir. törvényeszk mely igazságg szolgáltatási szempontból valódi szükségletet pótlott és egyidejűleg is városunk forgalmára életkötő hatott a magas kormány által fel lett osztatva, míg a Kalocsán tengődő jelenleg is folytatja jogorvoslatban is foslóságos létét.

Városunk ezen folytonos hanyatlása és fokozatos süllyedése következtében annyira jutottunk kegyelmes uram — hogy az egykor jómódu kisparos és közműves osztályunk jómóvólág teljesen elpusztult, — nagy iparosaink és szeszgyárosaink az anyagi romlás széléen állanak, bolti kereskedőink csaknyugvódnak és keserves küzdelem forvlatnak jutnak fenntartásáért, ügyvédek, orvosaink keresethányában szűkölkönek és azért sorakban mindinkább elharapodszk a proletariatus legveszedelmesebb neme: a szellemi proletariatus.

Csak egy kéreszt ág áll még fen városunkban, melyen lakosságunk jelenleg élésködi: ez a gabnakereskedés, de félt, hogy rövid idő múlva ez is elpusztult, részint azért, mert a Budapest-Zimonyi vasut Szabadkai irányával ismét egy jelentékeny termelő vidéket városunk piciztől el fog terelni és ez által kereskedésünk egyáltalánlag és gabnakereskedésünk különösen mindinkább székebb körre fog szoríttatni, részint pedig azért, mivel minden erő minden munka és tőke a gabnakereskedésnek még csak egyedül megélést kifizást nyújtó áletárgára tudólván, a verseny e tércn már most is iszonyu mérvéket öltött, olyannyira, hogy az a torzalkodó versenyek között elkezeredett gazdasági küzdelemmé és válságos élet halálharczává fajult.

Ez kegyelmes uram helyzetünk képe — ez gazdasági állapotunk számos és súlyos bajával, melyek orvoslásához — szilárd meggyőződésünk szerint — csak egy helyes út vezet, ez pedig a baja-szabadkai vasut.

Mi már régebben felismeréven ezen vasut gazdasági szükségességét, közhasznosságát és jövedelmességét, komoly kísérletet tettünk azt társadalmi uton az önszegélyes legzéselőbb mérvbeni alkalmazására által saját erőkölből létesíteni, az érdekelték, nevezetesen a megyének, ugy városok, községek és nagybirtokosok anyagi támogatása mellett.

Csakhamar azonban megkelettel győződünk, hogy sem anyagi, sem erkölcsi erőnk nem áll arányban a feladat nagyságához.

Mert e szárnyvonal kiépítéséhez megkívántató összeg, mely részvényalkítások ut-

ján biztosítandó lett volna 800,000 forint tesz ki, holott nekünk minden erőfeszítésünk daczára vidékünk tökezeszegénysege miatt nem feljebb 300,000 irt bezerzéséhez lehetett kilátásunk.

De a közönség is már kezdtől fogva kétségét támasztott és bizalmatlansággal viseltetett, nem ugyan a vállalat jövedelmességére iránt, melyre nézve kétség egyáltalán fen nem forog, hanem bizalmatlansággal reszteltett oly vállalat pénzügyi kivételése iránt, melyet nem ugyan az ország vagyoni erejétől rendelkező országos kormány, hanem az eladósodott és p-naknyire telhetetlen városunk halóságát indított meg. Mindkét oknál fogva tett kísérletünk nem sikerült és nem sikerülhetett.

Azért most már végső és egydőlő kéreményünknek csak Excellenciát kegyelmedik, hogy kegyeskedésed, anyagi és erkölcsi támogatásába helyezzük, melybe ha városunkat e vasuti úgben részesíten, szomszédok, Baja városa tovább is élni és virágolni fog, ha pedig oly szerencsétlen lennénk kegyeskedéseddel elesni, ugy Baja városnak veszege van.

Elpusztult fog pedig nem ugy és nem egyszerre mint Szeged városa, nem a végzet erejével hátt bősélem csapást és a feketelen természeti erőnek emberi kéz által meg nem állítható rombolási következtében, hanem városunk el fog pusztulni lesse de biztos felosztás utján a kérelhetetlen követekezetességgel működő gazdasági erőnk bomlasztó és orvasztó hatása következtében el fog pusztulni, mert mint a közlekedési utal kereskedő város elszigetelt gazdasági helyzetéből saját erejéből kiemelkedni nem képes, az erre hivatott kormányhatalom által elhagyatottságából ki nem emeltek, ki nem segítetik. Mi pedig kegyelmes uram élni kívánánk, hogy mint a költő mondja: hasznunk, alkossunk és gyarapítsunk, hogy a hazai fényre derüljön.

Azért emlékiratunkban kifejtett alkalozás kérelmünket Exltiad magas nyelvének álalmírásával bölcsességbe és kegyes jóindulatlába ajánljuk.

Az ovodákról.

A „Zalában“ tudományos készletségű szakférfiú a nagykanizsai ovodáról szólólván általános álláspontra emelkedvén:

és fény, a tavasz virágainak az illat és szín a kék ég boltozatának a fénylő, ragyogó csillag; az a leányka szívének a szereltem; míg ezt nem érzi: gyermek.

Mariska Andort szerette, s ez viszont őt, legalább ugy moqlta, s vajon melyik leányka kétkelmednek, melyik ne himné tizenhét éves korában?!

Mariska előtt feledve volt az egész világ, csak az nem, ki szívét betöltöte, ki nek képe folytonosan lelke előtt lebegett kibem minden öröme összpontosítva volt.

Szegény kis leányka, ha tudta volna hogy választásában nem volt eieg óvatos, mert, elvesztve szemé elől a biztos irányt, egy érdemtelen méltatott szerelmednek édesnébe bejutni.

De hogy is gondolhatott volna ő erre, hisz Andor oly édes zavaival tudta emondani szive tiszta érzelmeit, örö szerelmed, hogy a kis Mariska nem teletett más, csak hitt és szeretett.

Ott találkoztak először a „Váci utcza“ egész véletlenül. Mariska egy kis csoportot észrevétlenül eljelt, Andor felvette a stáda Mariskának. A kis leányka elpirvna, rebegett köszönetet Andornak: ez nem méltatta köszönetére méltóknak ezen tetteit, s egy szöröl-zsára, tovább menve, annyira baladt

TÁRCSA.

Népdalok.

Szászorszép az . . .

Szászorszép az én kalapom
Hokrétság,
Barna kis lány tegnap este
Tuzte rája.
Nem híjják őt szászorszépnek,
És mégis én
Fogadom: nincs oly szép virág
A föld színén.

Pelleg, pedig dehogyan virág.
Nem virág ő!
Csak egy kedves áldott lelku
Hű szerető.
Nem szászorszép virág, mégis
Fogadom én:
Szászorszép, mint minden virág
A föld színén!

Kalapommal. . . .

Kalapomnál nefelejes . . .
Rózsám kétségbe ne ejts!
Arézd mért ily halavány
Drága kincsésládam,
Angyalom, barna lány?!

Gyere ide, borulj rám
Aranyos kis viólam!
Meglásd, piros lesz arézd,
Pedig nem adok rá
Csak vagy három csókot.

Aztán hogyha akarod:
Bátran visszadhatod;
Vissza —, ha lelkes szeret,
Azt a három csókot, —
Vagy szárat, — ezert!

Lakos Gyula.

A bukott anygal.

(Emlékeimből.)

Szegény kis leányka. . . . Szegény szép Mariska!

Ti nem tudjátok, ki volt ő; ah én tudom! Szép volt és szegény. De ő nincs többé! . . . Azok a fényis, dejes azélekk szemek nem ragyognak többé; — lescukódtak örökre. Piczi ajkai, melyekkel úgy önvádat szórt magára — elnémultak. . . Meghalt! Kicsi szíve megszánt dobogni, oh, mert megszakadt a nagy lelki küzdelemben. — Ott pihen kint a természetben, melyen a hideg földben, cyprusoktól körültett virágos dom-

alatt. A sirján mosolygó, színes virágok balzsamos illattal árasztják el a levegőt.

Oda menjetek sirjához ti, kik még tiszták, ártatlanok, szentek vagytok, hallgassátok meg a szép Mariska történetét, s aztán merítsetek belőle magatoknak tanulságot.

Oh én voltam ott a bánat szentélyénél. A cyprusok lombjait esőkolgató enyhe szellő mindent elregett nekem. Ah, ha ott lettek volna! Minden, a fűszálon, a virágon elnyező harmatcsepp az ő sorsát könyezte: a közeli bokorban egy a pártját veszített madárka csicsereggett, zokogott, egyedül a szegény szép Mariska nevé hangoztatva, a ki elcsalhattott, megcsalott s azután anyj sokat szenvedett!

Mariska tizenhét éves volt, midőn életében először és utóljára szerelmes volt: de eme korban me lyik leány tudná elfojtani szive eskömben a szerelmed lángját? — Egyik sem! Nemde? hiába mondja a virágbimbó: én nem akarok én nem fogok nyilni! Ha eljön az idő: tizes csókot nyom ajkára a szerelmes nap vagy akarla, vagy nem: kitárja kelyhét, szentnyitja szirmait (oly szép ilyenkor!) és gyönyörködött, kínálja magát, csábít, ingerel.

Ti, a kik ismeritek a szerelmed, tudhatjátok, hogy a mi a napban a meleg

figyelemre méltó észrevételeket tesz a gyermekkeretekre nézve, melyek közül a következőket kiemelni jónak látjuk:

A gyermekkeretek Németországban is ugyanazon téves irányba jutottak, mint nálunk, úgy hogy már most „Volkskindergarten” neve alatt a nép gyermekei számára rendeznek be gyermekkereteket. Fröbel ezt akarta és csak itt működhetnek Fröbel szellemében.

Nálunk is a szegényebb helyzetű, nehezebb osztály gyermekeinek számára van szükség ovodára; emberileg méltóbb bánásmód alá kerülvén, a szelidebb szokások, a jó erkölcsök, a nyájosság és udvariasság, ártipántálhatók a szegénység szülői kunyhójába is; ha a szegényebb ember gyermeke csak a rendre és tisztaságra szoktatatik, ezzel is sok bajnak elejét vették s nem egynek talán az egyszerű, de elégedett jövő felé egyengették útját. Itt van tere a társadalmi jótékonyágának, s míg a nevelés szent ügyéért a társadalmi szegényebb osztályoknak javára nem lelkesül, addig nem látnak közönséget tevékenységében s áldozatkészségét nem a helyes irányban érvényesítette, mert nem ment bizonyos hiúságot. Kís jótékonyága elegendő pillanatnyi káprázatnak, de tartós fénynek és melegnek kevés.

A német alaposság sok munkát és játékot állított rendszerbe, — szemrontó haszontalanságok, melyek a laikusnak portáznak a szemébe, de nem láikus előtt kétszeresen bizonyítják annak az igazságot, hogy a legszebb eszme is minő ferdeségnek van kitéve a kivételnél, hiszen azok az ugynevezett tarka fonások, melyekkel a szülők meglepetnek, a gyermekkeretkészes véres verjétekével készülnek és sokszor a gyermek kezében sem voltak. Hanem hát korunkban ez is a gyermekvárosokhoz tartozik. Az ilyen haszontalanságokat ki kell küszöbölni, aminthogy a Svájcban egész mozgalom indult meg bizonyos gyermekkereti ugynevezett tiszurkálási munkák ellen, mert számos gyermek rövidült lett. Ime itt van a tudomány a gyermekkeretben. A többi iskolákban folytonosan nőnek az igények, a kivánt ismeretek száma folyton gyarapodik; s a három — hat éves gyermektől is sajnáljuk testi fejlődésének idejét és kényszerítjük oly mu-

kára, melynél előre hajlott háttal szeméit megerősítve kell állnia. Gyönyörű nem zedék lesz ez! Korcs, a minő már részben a mostani, mely annyi szakács főztének élvezetében részesült. De talán késő is a három esztendő, már a csecsemőt kelendő dolgozó-iskolába adni, hadd készenelő a gyermekkereti fáradsalmas tanévkere.

Hogy az ilyen sületlen zöldegek csak oly emberek agyában származhatnak — kik a gyermek természetét nem ismerik, az kézen való dolog. De mi Magyarországon rendkívül fogókonyak vagyunk, és nincs az az intézmény, melyet legalább kísérletképpen át ne vennénk. Ha felsülünk vele, se baj; van aki megfizeti.

No de talán már többit is mondtam a kelleténél. Hát csak még egyet ami egyenesen minket is illet. Nálunk a kis dedovoda nyilvános vizsgálati nem a nevelés céljaitól megegyezőleg tartanak meg. Gondolkozzék erről bárki, a hogy akar, nekem meggyőződésom az, hogy a kis gyermek nem a nyilvánosság elé való. A élvezet és mulató-vágyat még korlátok közé kellene szorítaniunk, nem pedig a gyermeknél felébrésztani oly korban, melyben elegendők számára azok az ártatlan örömek, melyeket az ovodában, társai körében, a szülői házban, szülőinél élvezhet. Ennek a nézetemnek a legelső vizsgálat alkalmával egy rövid megjegyzésben kifejezést adtam, nem tetszett. Azóta négy esztendőnél több múlt el, és én megerősödtem nézetemben. A hisednevelő-egyesület igen üdvösen fog cselekedni, hogy az ezeket így alakban beszűnteti. Kifogytam a térből, de az utolsóból még nem irtam le az utolsó szót.

Hoffmann Mór.

Fővárosi levél.

Budapest, 1890. ápr. 26.

Nemcsak a szellő, nemcsak a fülveléi autotója az, hogy Péchy Tamás ex-kozárdésügyi miniszter helyét, ki a képviselőház elnökövé választották meg, legközelebbi Ország Pál országgyűlési képviselő fogja elfoglalni, hanem még a lapok is azt újságolják a „legújabb hírek” közt, hogy a jövő kedden már s hivatalos lap hozni is fogja ő Felsőlegnek az Ország kinevezéséről szóló királyi leiratot.

Nekünk fővárosiaknak a közelmúlt május tele lesz látni és hallani-valókat. Mindjárt elcséjen megnyílik az országos képművés-

zeti társulat tavaszi kiállításának második sorozata; azután követek-eznek: a tavaszi ünnepély az egyetem-utczai Károlyi palota kertjében, a tavaszi lövésverseny, az egyetem-jubileum, a galasági egyesület-jubileuma, az akadémiai naggyűlés a Széchenyi-szobor leleplezésével; mindannyian egymást fogják érni, egymást fogják felváltani.

A Károlyi palotában a tavaszi ünnepély május 4., 5. és 7-én fog megtartani. A közreműködő helyek ma tartják őz. Károlyi Ede néklöketek alatt naggyűlésről azon czélból, hogy a tendék megosztására nézve határozzanak.

Váradai Antalnak az akadémia által 100 darab aranylappal koszorúzott vigyátéka „A tör” a mit penteken adott először a nemzeti színházban. Ezen szüdarab komikál alapszerzője jó, de jellemrajz és celekmény dolgában bizony gyöngye. Hogy az egész darab műgondallal van írva, az bizonyos; de az még bizonyosabb, hogy annál kevesebb szellemmel. Van néhány élénkbel helyzet, s egyará jó jelente. A főszereplők nem elég mely vonásokkal jellemzettek, nem eléggé érdekesek; de van egy mellékalkaja, mely igazán eredeti, mulatótalan festett. Ez a darab hősnőjének falusi ocsce Czeneci, ki lejött a fővárosba úri modort tanulni; ugyancsak szivarozik, bőven kél, udvarol a szobalánynak és igen-igen fél a papjától. Különb a celekmény bátran elhelyezhet nélküle, de mivel mulattat, a darabnak nagy szüksége van rá. A darab hősnője egy fiatal özvegy, „kinek elvei vannak”, de a ki ezeket csak másokkal szemben tartja lenn, míg ha saját szerelmével jönnek össze utközöské, könnyen elejt ezeket. Szó sincs róla, hogy igen jó alap a komikai festésre, de nem új! — Meséje a következők:

Adél, a darab hősnője, fiatal özvegy, ki azon elvet valja, hogy a nőt csak takarékos és vagyonos férj boldogíthatja. Ezen elvhez macakuslag ragaszkodik nevelt leányává, Terézszel szemben, mert ennek Béláváli házasságába csak úgy egyeznek, ha az kapná meg gazdag nagybátyja örökségét, mely annak van szánva két testvér közül, ki futódban tartja lenn a család nevét. A Béla bátyja már nős s neje épen egy újszülött gyermekkel ajándékozza meg. Most az a kérdés, ne-e vagy leány? — ettől függ az Adél helyozgetése és így a Béla sorsa. A mint megtudja Béla, hogy bátyjának lá született, egy utközöskést szerez, Jenőt, ki már egykor udvarolt Adélnek.

Jenő eleinte vónakodik azon szerepet kíválalni, hogy Adél meghodisa, de aztán csak rá áll, azon hiszében, hogy így vége lesz a játéknak, mielőtt megtudja Adél, hogy mennyi adósság van. A tör, melyet az özvegynek vet, abból a filentésből áll, hogy ő megfogadta Adél egykori ítéseit, takarékos lett, nem pazarol többé s megmente a maga vagyont. Maga Jenő is, ugy ez is tetszik Adélnek s elárulja szerelmét. De a tör Jenőt is megfogja, mert ugyancsak ő is szerelmes lesz Adélba. — Most aztán valószínűtlen mesterkélt szemrehányások, félreértések következnek. Bélára feltékeny lesz Jenő Adélra pedig Teréz, elegendő ok nélküli. A második felvonás végén teponjátj éri el a zavar, mert Teréz tudni sem akar Béláról, Adél pedig nem bocsát meg a bocsánatát kéro Jenőnek. Mikor aztán a harmadik felvonás elején magukban vannak a nők, van szem-

ajka örökre, ugyanekkor dobbant utolszor szíve, az a gyöngéden szerető szív.

Öreg nagyanyja ott áll a halvány Mariska ágya előtt; imádkozott beteg unokájért, azután beszélt hozzá, biztatta csókjával vigasztalta, de már haszatalon volt. A jég-hideg kis ajkák a kérdésekre nem válaszoltak, némák, mozdulatlanok maradtak.

Mozdulatlanok maradtak, oh! mert lelke elhagyta porhüvelyét, s felszállt az angyalok közé; szíve pedig megszakadt a nagy lelki küzdelemben és az önvád emésztő lángjától.

Oh de mást is érdemelt volna szegény Mariska, ki annyit szenvedett s ki oly fiatalon költözött el az álmok szebb és jobb honába.

Szegény kis leánya nincs többé!

Eltemették. Ott pihen kint a temetőben csendesen, melyen a hideg földben, cyprusoktól körülvezt virágos domb alatt. A közeli fákön és bokronok üő madárkákaltató dalt zengenek neki „... Áldja meg az isten; legyen a föld könnyű halmvai felett.

Oh te szerelme! te az esztelenleg boldogság! Hány sziv szakadt már meg tétled? hány sziv dobbanást nemítottad el már — örökre?! és hány sziv fog még emélni, megszakadai temiatad, te föld? ! !

Lakos Gyula.

rehányás, nagy buslakodás, kibékülés vagy és végre elragadtassa ama hir hallatára, hogy a két íny kétségbe van esve. Éz a vigjáték egyéj legjobbi, legjellemzőbb jelente. Jön aztán Jenő s megvalja az igazat, hogy eddig nem volt takarékos, sok az adóssága, de most már megy hazra gazdálkodni, hogy mielőbb kizitázhassa abból magát, mert csak az után jön megkérni az Adél kezét. De ennek hosszu ün az a határúdi, azért is titokban Béla által 8 füzeti ki a Jenő adósságait. Oh de Jenőt szíri addig, még Béla, ki hátyjánál már kiegyezett a nagybátyi örökség fölött, azaz a fogadással meg nem nyugtatja, hogy az adósságot ő fizette ki. Ekkor Teréz újra feltökonykedni kezd, de Béla csakhamar kibékíti és így a két pár egymásé lesz.

L. Gy.

Különfelek.

— Zászló szentelés. Éhó 20-án lesz a helybeli, 1848/9 évi honvéd egyesít zászló szentelés, mely alkalommal a „vadszírtér” innepélyes tábori mise lesz, hol a felszentelés fog megtörténni. A zászlót, — mint halljuk — a bökészüregől ismert Latinovits István né uró őnsza, a saját költségén készítette; annak idején a programot közölni fogjuk.

— Hymen. Urváry Sándor ur jegyet vdtott e napokban Loosz Mariska a kisasszonyján, Loosz Zsigmond helybeli ügyvéd ur kedves leányával. Félhölten enged kivánnak nekik.

— Zárúnnepély. Tegnap tartotta a helybeli főgymnasiun önképző kör zárúnnepélyét, mely a legszebb rendben következé műsorozattal lefolyt: 1) Kar „Don Carlos” dalműből, Verdül. Előadja a főgym. énekar. 2) Megnyitóbeszéd. Tartja a kör Elnök-Tanárs. 3) Titkári jelentés. Weidinger József, VII. o. tanulótl. 4) Walei bárdok. Arany Jánostól. Szavalja Heller Armin, VIII. o. tan. 5) Hatos kar „Stradella” dalműből. Flotowtl. Előadja a főgym. énekar. 6) Francia és német. Ertekzés. Felolvassa a szerző: Fischer Simon, VIII. o. tanuló. 7) Petike. Vörösmartytól. Szavalja Tucsy János, VII. o. tan. 8) Két ballada. Felolvassa a szerző: Krishaber Benedek, VIII. o. tanuló. 9) Népáld-egyvele. Előadja a főgym. énekar. 10) Tárláji kép. Vörösmartytól. Szavalja Frensd Armin. VIII. oszt. tanuló. 11) Nemzeti himnus-költésztínkörl. Iród. tanulmány. Felolvassa a szerző: Weinberger Zs. VII. o. t. 12) Zárbeszéd. Tartja a kör elnöke. 13) Vándordal. Abútl. Előadja a főgym. énekar. A közönség meglegedve távozott, s ha csak egy két embert is lelkesített legnagyobb nemzeti kincsiünk, hazai nyelvünk kellő megbecsülésére, úgy az ünnepély kellő sikert aratott. Lelkesülést és becsülést ébresztani édes honi nyelvünk és irodalmunk iránt, melyet fájdalom, épen az előkelők és gazdagok „c s e k e l y s t e g n e k” tartanak, (mint a kör büszg elműke a gány ostorvaló egyet csatogott), ez a gily önképzőkör és innepély czéja.

— Hirdetmény. Az 1876. évi XV. törv. cz. 119-ik §-a alapján megalkotott III. és IV. osztályu kereseti, valamint a töké, kamat- és járadék-ágy, nemkülönbön nyilvános számadásra kötelezt vállalatok és egyletek adójának megállapításra alakított kivétl bíztosság Baja városát illetőleg a most megemlített adónemekre nézve a tárgyalási sorrendet következőleg állapította meg:

Május 18-án. Fizekaok és edényárulók festők, mázólok, fényképezésk, fésűsök, fűrdők, május 19-én. Földbírók, egyébnmű haszonbírók és vállalkozók. Május 20-án. Ugyanok. Május 21-én. Főzserkereskedők és szatcsók. Május 22-én. Ugyanok. Május 24-én. Fuvárosok, bérkocsiosk, szállítók, halottas kocsi tulajdonosok és posta szállító. Május 25-én. Gabnakereskedők és bizonyonyok. Május 26-án. Gombókók, gyapjukereskők, gyárosok (gyufagyár, gázma om, szeszgyár és kocsikezőcsyár). Május 28-án. Gyógyszerezésk, balászkok, halkereskedők,

Dr. SCHMIDT főtörzsorvos

által feltalált és dr. Deutsch M. által javított

FÜL-OLAJ

gyógyít minden süketéget, ha az nem születés óta létezik; nagyothallást, fulzugást pedig rögtön hatással gyógyít.

Legújabb bizonyítványa egy csodálatosan gyors módon meggyógyított egyénnek:

„Ezerszer és ezerszer köszönet, a nekem küldött fül-olajért, mivel nehányszori használat után már egészen elcsesztett hallásomat Isten segéd-mével visszanyertem. Oly süket voltam, hogy halló óráim útését sem hallottam, bármily közel álltam hozzá, míg most zsebhór kecsességét is oly tisztán hallom, mintha sohasem lettem volna süket. Ezer üdvözléssel

Babócsa.

Steiner Dávid,
okl. főtanító.

Valdói fül-olaj használati utasítás-sal 2 frt 40 kr. franco beküldése mellett csak is

Grätz Gyula,

Bécs, II. Praterstrasse 49.
főraktárából rendelhető.

Poudre de Serail.

Blahné Louiza művésznő kedvencez arczpora.

Ezen arczpor vegytanilag tökéletesítő, minden ártalmas szerkezől mentes és oly kitűnő tulajdonságokat egyesít, hogy minden eddig a közbe felőlő készített poroknál sokszorosan felülmúlja; nagymértű telereje az arczot az időjárás kellemetlen befolyásától megvédi az arcznak és a testnek legúj és természetes színezetet kölcsönöz, úgy hogy a legesebb szem sem képes a port rajta észrevenni, mely kitűnő hatásúért Blahné Louiza asszonyság következő szorokkal tette ki: Tiszt. Müller J. L. ezeltől Vadász Ferencz özv. utóda illatzerész urnak Budapestén.

A Poudre de Serail, melyet ön feltalált, valóban kitűnő és nemében páriáln, mert nemcsak az arcz láthatatlan és tartós, de egyszerűen rendez használatánál ártalmatlansága által az arczra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczporral nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságairól jövöhöz min felbecsülhetetlen kizárólag fogom használni, és megvágyó gyóztóim, hogy felhatalmazott jószágért általános elismerésnek fog orvendi. Tisztelettel

BLAHA LOUIZA CREME POMPADOUR.

Az illatzerész terén jelentékeny párisi kitűnésekkel való összekötésim folytán sikerült a világért és fölötté latasos „Creme Pompadour”-i egész eredeti tisztaságában és erejében előállítanom. Ez azon szer, melylyel a hírneves asszony egész arcz körü fogott tartani csodaszépéget annál, hogy az egész arczát ártott volna; azért nem mulasztom el a t. hógyvilágunk azt a leghatásosabban ajánlani. — E kitűnő szer jóval felülmúl minden eddigi e nemű gyármányt. Egy tégely ára használati utasítással 1 frt 60 kr.
Csak azon készítmény valódságáért kereskedem, mely alább végjegyzemmel el van látva. Legnagyobb választék valódi francia és angol illatzerészekben.

Minden doboz Poudre de Serail a mellékelt hegyezett védjeggyel van látva, 60 kr és 1 frt dobozokban; valódi minőségben csupán a feltaláló Müller J. L. ezeltől Vadász Ferencz özv. utóda. illatzerész a „Virág-kiárlány”-hoz Budapest, koronaherecz-utca 2. sz. kapható.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetettek.

„AGRICOLA“

jékkár-biztosító részvény-társaság BUDAPESTEN.

Részvénytőke 400.000 frt.

A társaság biztosít mindennemű földtermesztnényeket jékkár ellen a legújnyosabb díjak és legelőnyösb feltételek mellett és kártól meut maradjó vetésekre követező díjengedményt nyújt előlétesen:

a) 50%-ot mindennemű szalmatermesztyek, olajvetésekre, étető füvekre, kukoriczára, kereskedelmi növényekre sat.

b) 20%-ot szőlőre és dohányra.

A-nál az engedmény egy 5% os kár esetében is nyújtatik.

További felvilágosítással szolgálnak, és biztosítási felvételeket elvállalnak a „North British and Mercantile”-tőkkár-biztosító részvény-társaság minden ügyökkel, kik egyezsmernd az „Agricola” képviselői is, valamint

az „AGRICOLA” főügynöksége Baján:

Radany Kálmán.

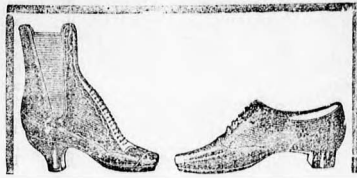
RADOCSAY ÉS Bányay

n a g y b a n i termesztes ásvány-viz és forrás-termény kereskedők
(legidősb kereskedés ezen nemben egész Magyarhonban)

LÉTÉSITETETT 1842-ik ÉVBEN,

Budapesten, Koronahereczeg (uri)-utca 11. szám

ajánlják most beérkezett és mindig friss töltésben kapható mindennemű természetes ásványvizeket. Hogy igen tisztelt vevőinknek, valamint minőség egy valódi forrásoktól kapott vizekre vonatkozólag, minden biztosságot nyújthassunk, alávettük magunkat, a fővárosi főorvosnak könyveinket, eredeti számláinkat, szállítóleveleinket bármikor előmutatni, ugyszinté ásványviz-helyiségünket kivánságára vizsgálat vegett felnyitni. Vidéki megrendelések egy postán, hajón vagy vasuton, pontosan és leggyorsabban eszözöltetnek.

Temesváry Mór

cipőgyári raktára

Budapesten.

király-utca 2. szám, B. Orczy-féle ház,

nagybaa és kiosinyben.

Hölgyek számára:

Komod-czipők eberlasztinából és bőrből.	1 frt 20 kr.
Seta czipők, divatos félczipők, finomak és díszesek.	2 frt 20 kr.
Regatta-czipők csatokkal, finom eberlasztinából v. bőrből	2 frt 20 kr.
Eberlasztinából, fejnymással, magas sarokkal, legújabb	2 frt 80 kr.
Regatta-czipők ságréből v. zergebőrből, szögezett kettős talppal, magas sarokkal, legújabb szabás	2 frt 60 kr.
Eberlasztin-topanok finomak, díszesek, fejnymással	2 frt 70 kr.
Eberlasztin-topanok ruganybuzával, magas kivágással, fejnymással, rókók sarokkal, legújabb szabásu	3 frt 20 kr.
Eberlasztin czugos topanok, szivalaku metszéssel, sima talppal, rókók sarokkal, elegans szabás	3 frt 40 kr.
Bő-czugas topanok ságréből, szöggett talppal, magas kivágással, legújomatib kiállítás	3 frt 20 kr.

Urnak számára:

Hizi czipők finom bőrből	1 frt 20 kr.
Topanok erős ságréből, erős talppal	3 frt 80 kr.
Topanok ságréből, fejnymással orral és talppal	3 frt 90 kr.
Borjúbőr topanok vizeszok, erős duplatalppal, a legjobb minőségűek	4 frt 20 kr.
Borjúbőr topanok keztyubőrből, a lehető legjobb minőségű Regatta felczipő nyári idejére, legjobb ságréből, erős talppal	4 frt 50 kr.
Regatta felczipő fejnymással díszszel, legújabb szabás	3 frt 60 kr.
Csizmek erős vizeszok vagy ságréből, magas szár sárról talppal	9 frt — kr.
Gyermekek czipők ságréből	2 frt 40 kr.
Leasz czipők eberlasztinából és bőrből	1 frt 80 — 2 frt 40 kr.
Gyermekek czipők	60 — 1 frt 20 kr.

Megrendelések post-n utánvétel mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan pontosan teljesítetnek. Nem alkalmas lábbeli a legkülönbözetesebben kiczerelték. Részletes árjegyzékek kívánságra bérmutatva küldetnek meg.

Haszonbérlet.

Kulpin község határában, Ujvidéktől egy szinte a palánkai gőzhajó államástól mintegy ket órányira fekvő 800 katastrális holdnyi kitűnő minőségű földbirtok a szükséges gazdasági épületekkel felszerelve, folyó évi június hó első napjától kezdve egy vagy több évre haszonbérletre kiadó.

Vállalkozni óhajtok a közelebbi feltételek iránt részletes értesítést nyerhetnek Dr. Alföldy Gedeon, kir. közjegyző irodájában Zomborban.

Minden kialakításon az első erdem erdemmel kitüntetve.

Ezüstérem Páris 1878.

BROGLE J. és MÜLLER
gép- és rosta-lemez gyára
Budapesten
a Margit-híd közelében, készít
Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban,
Trieur hengereket malmok számára.
Koptatókat,
Szelelő rostákat,
Szítákat és rostákat eszöplégek számára.

TRIESTI
Azienda assicuratrice
legelőbb biztosító-intézet, fenáll 1823-ik év óta
12 millió frt biztosítási alappal.
Értesítés a t. biztosító közönséghez.
Budapest, 1880. ápril havában.
Múltán a jégbiztosítást ezen 1880. évre meggyőztük, van szerződésük a t. biztosító gazdálkodásny ügyvetni kiválólag azon okból intézetükre felhívni és természetesen jég elleni biztosításra ajánlani, melynek ez ideig kitűnően a repce termelői gazdálkodásny részére fontos új kedvezményt nyújtunk; múltán a repce és más olajnövények levágatásny után is jégbiztosításnak vannak kivétele, a biztosítást minden díj nélkül a repcevetés kezdetétől számított 8 napra kiterjesztjük, holott minden más intézetnél a biztosítás az aratással megszűnik; ezen kedvezményt azon feltétellel kapcsoltuk, hogy a vagas kezdetre az első aratási napon nálunk bejelentésnek, továbbá hogy a repcevetés eszödjéleg vagy a repcevetés napjáig gabonatermesztés is nálunk biztosítottassanak.
Ezenkívül több év óta minden versenytüntetést közt a legelőbb jégbiztosítási díjkat számítva, és az idén közt díj engedményt nyújt a gabonatermesztő, a biztosítási díjkat pedig szeptember hó 1-ig valóra mellett hiteltelen hajlandó.
Az illető vidékekre kiszabott díjtételeink és díjengedményink közöttetnek, hevalis izek kaphatók minden jelentékenyebb helységben szervezett kerületi ügynökségekkel és az ország nagyobb városában létező követy kiállításai joggal felruháztott főügynökségekkel.
A TRIESTI AZIENDA ASSICURATRICE
bajai kerületi ügynökség:
Geiringer és Berger.